

Μάκης Γεωργιάδης

Ρωγμές στο χρόνο

Η ζωή της σύντομη αλλά πυκνή και μεστή, συνυφασμένη με τα μεγαλύτερα ιστορικά γεγονότα και επαναστατικά άλματα της εποχής της. Η Ρόζα Λούξεμπουργκ, διορατική και εμπνευσμένη, έζησε το μεγαλείο της επανάστασης του Νοέμβρη του 1918 στη Γερμανία και, αψηφώντας τον κίνδυνο και την αντεπαναστατική μανία της αστικής τάξης και της σοσιαλδημοκρατίας, φτερούγισε μέσα στις σύντομες εκείνες αλκυονίδες ημέρες για να γνωρίσει τελικά την τραγωδία στο τέλος της πρώτης εκείνης εργατικής επαναστατικής πράξης. Οι δήμιόι της τη δολοφόνησαν στις 15 του Γενάρη του 1919 και επιχείρησαν να εξαφανίσουν το πτώμα της, θέλοντας ίσως έτσι να ξορκίσουν το λόγο και το παράδειγμά της. Εις μάτην. Ενενήντα εννέα χρόνια μετά η Κόκκινη Ρόζα είναι ακόμη εδώ. Είναι ακόμα στην καρδιά και στη σκέψη της όπου γης επαναστατικής πρωτοπορίας έχοντας κατακτήσει την αθανασία...

Το στερνό φτερούγισμα του αετού της επανάστασης

Πυκνό έπεφτε το σκοτάδι και σκέπαζε το Βερολίνο εκείνες τις χειμωνιάτικες νύχτες. Πολλά μίλια βορειότερα, στο Κίελο, οι κόκκινες σημαίες της επανάστασης είχαν πια υποσταλεί από τους ιστούς των κατειλημμένων από τους ναύτες πλοίων. Η επαναστατική έξαψη, που θαρρείς πως έδινε φως σε εκείνες τις παγωμένες χειμωνιάτικες νύχτες, τρεμόσβηνε μαζί με την ίδια την επανάσταση. Η Ρόζα Λούξεμπουργκ είναι βέβαιο ότι αντιλαμβανόταν ότι πλησίαζε και το δικό της τέλος μαζί με αυτό της επανάστασης. Η Κεντρική Επιτροπή του Κομμουνιστικού Κόμματος της Γερμανίας είχε αποφασίσει ότι τόσο η ίδια όσο και ο Καρλ Λίμπκνεχτ θα έπρεπε να περάσουν στην παρανομία. Όμως λες και δεν υπήρχε τρόπος να τους

χωρέσει. Λες και δεν υπήρχε αύριο. Μια ιδέα ήταν να διαφύγουν στο Αμβούργο όπου η κατάσταση ήταν καλύτερη. Ο κλοιός ωστόσο μέρα με τη μέρα έσφιγγε. Οι δαγκάνες της αντεπανάστασης είχαν καταπνίξει τις εργατικές αντιστάσεις και είχαν ποτίσει τη γη του Βερολίνου με αίμα, αλλά διψούσαν ακόμη. Η Ρόζα Λούξεμπουργκ δεν ήθελε και δεν προσπάθησε να διαφύγει. Η εργατική τάξη δεν μπορούσε να αποχωρήσει από την πόλη και να το βάλει στα πόδια. Αφού δεν μπορούσε να εγκαταλείψει η εργατική τάξη το Βερολίνο, δεν θα το εγκατέλειπε ούτε αυτή. Ούτε ο Καρλ Λίμπκνεχτ. Από την ημέρα που αποφυλακίστηκε και ως τη στιγμή των τελευταίων μαχών, αυτοί οι δύο ήταν πάντοτε μπροστά. Πάντοτε παρόντες μέσα στον τομέα της πόλης όπου διεξάγονταν οι συγκρούσεις και πολύ κοντά στην πρώτη γραμμή. Εκεί, μαζί με την εργατική τάξη και τους στρατιώτες που έδιναν το αίμα τους για την υπόθεση της σοσιαλιστικής επανάστασης. Όχι απόμακροι, απομονωμένοι, κλεισμένοι σε κάποιο γραφείο.

Είναι νύχτα της 15ης του Γενάρη του 1919 και ήδη εδώ και αρκετές ημέρες οι δύο επαναστάτες έχουν αλλάξει πολλά καταφύγια και κρησφύγετα στα προάστια του Βερολίνου. Αυτό, το τελευταίο ως έμελλε καταφύγιο, βρισκόταν στον αριθμό 53 της Μανχαϊμστράσε στο προάστιο Βίλμερσντορφ στα δυτικά του Βερολίνου.

Την ακριβώς προηγούμενη ημέρα, στις 14 του Γενάρη, η εφημερίδα του ΚΚΓ-Ένωση Σπάρτακος, η Ρότε Φάνε (Κόκκινη Σημαία) είχε δημοσιεύσει τα τελευταία άρθρα της Ρόζας και του Κάρλ Λίμπκνεχτ. Στο άρθρο του ο Λίμπκνεχτ προσπαθεί να εξηγήσει τους λόγους που οδήγησαν την επανάσταση στην ήττα ενώ η Ρόζα Λούξεμπουργκ σημειώνει χαρακτηριστικά: «Τάξη επικρατεί στο Βερολίνο. Ηλίθιοι δήμιοι. Η τάξη σας είναι χτισμένη πάνω στην άμμο. Η επανάσταση αύριο θα υψώσει τη βροντερή φωνή της ως τους ουρανούς. Τρομαγμένοι θα ακούσετε το νικητήριό της σάλπισμα». Στο ίδιο άρθρο αποτιμά ως ένδοξη και τιμητική ήττα για το διεθνή σοσιαλισμό την ήττα της γερμανικής επανάστασης και πως μέσα από αυτήν την ήττα θα βλαστήσει αύριο η μεγαλειώδης νίκη της εργατικής επανάστασης. Όλα αυτά τα λόγια προδίδουν τη σιγουριά και την εμπιστοσύνη που έτρεφε η Ρόζα για την εργατική τάξη και την αδάμαστη πίστη της στο νικηφόρο μέλλον της επανάστασης. Ωστόσο ο κλοιός συνέχισε να σφίγγει ασφυκτικά. Όπως περιγράφει ο Πάουλ Φρέλιχ στο «Στερνός αποχαιρετισμός στον Κάρλ Λίμπκνεχτ», γύρω στις εννέα το βράδυ στρατός και αστυνομία περικύκλωσαν το διαμέρισμα της οδού Μάνχαϊμ 56. Οι δύο κομμουνιστές ηγέτες επέδειξαν στην αρχή πλαστές ταυτότητες αλλά οι καταδότες και οι χαφιέδες που βρίσκονταν ανάμεσα στις διωκτικές ορδές του αστικού κράτους υπέδειξαν τις πραγματικές τους ταυτότητες και έτσι η Ρόζα Λούξεμπουργκ και ο Καρλ Λίμπκνεχτ μεταφέρθηκαν στο ξενοδοχείο Έντεν, όπου βρισκόταν η διοίκηση της Έφιππης Φρουράς του Βερολίνου και σε λιγότερο από μισή ώρα αξιωματικοί της φρουράς, αφού πρώτα τους είχαν συντρίψει τα κρανία με τους υποκόπανους

των όπλων, στη συνέχεια τους πυροβόλησαν δίνοντας τις χαρακτηριστικές βολές. Τον Καρλ Λίμπκνεχτ τον παρέδωσαν στο νεκροτομείο αναφέροντάς τον ως «πτώμα αγνώστου ανδρός», ενώ τη Ρόζα, αφού τη φόρτωσαν σε ένα αυτοκίνητο, ανέβηκαν στη γέφυρα Λίχτενστάιν και από μεγάλο ύψος πέταξαν το άψυχο σώμα της στα νερά ενός καναλιού που διέσχιζε την πόλη. Τα υπολείμματα της σορού της Λούξεμπουργκ ξεβράστηκαν στην όχθη στις 31 του Μάη, δηλαδή σχεδόν πέντε μήνες μετά τη δολοφονία.

Τη Ρόζα, καθώς και ολόκληρη την ηγεσία των Σπαρτακιστών, τους είχε προγράψει η αστική τάξη της Γερμανίας και τα στυγερά εγκλήματα τα πραγματοποίησε με την αμέριστη συμπαράσταση των σοσιαλδημοκρατών και το σχεδιασμό από την κυβέρνηση των Έμπερτ, Σάιντεμαν και Νόσκε, ο οποίος πήρε και το προσωνύμιο «αιμοβόρο σκυλί» εξαιτίας της αποφασιστικότητας που επέδειξε στο τσάκισμα της επανάστασης και του λουτρού αίματος που προκάλεσε στις τάξεις των προλεταρίων, αλλά και των ηγετικών στελεχών του ΚΚΓ. Η δολοφονία της Ρόζας Λούξεμπουργκ συγκλόνησε παγκοσμίως το εργατικό κίνημα, το οποίο έχασε δύο από τις πλέον σημαίνουσες και φωτισμένες προσωπικότητες εκείνης της περιόδου. Ιδιαίτερα δε στην υπό καθεστώς πολιιορκίας και εν μέσω εμφυλίου πολέμου Ρωσία, ο Βλαδίσμηρος Λένιν κατήγγελλε συνεχώς τις κτηνώδεις δολοφονίες της Ρόζας Λούξεμπουργκ και του Καρλ Λίμπκνεχτ και αποκάλυπτε τον ύπουλο ρόλο της σοσιαλδημοκρατίας ως στήριγμα και βασικό πυλώνα της «δικτατορίας της αστικής τάξης», η οποία λειτουργεί με το προκάλυμμα της ρεπουμπλικανικής δημοκρατίας. Για την ίδια τη Ρόζα, παρά τις διαφωνίες και την κριτική που αυτή του ασκούσε, ο Λένιν είχε πει την ιστορική φράση πως [η Ρόζα] «ήταν και παραμένει αετός» και μιλούσε με ειλικρινή θαυμασμό για το παράδειγμα, τις πράξεις και το φιλοσοφικό και θεωρητικό της έργο, τα οποία διαπαιδαγώγησαν και διαπαιδαγωγούν πολλές μελλοντικές του Λένιν και της Ρόζας γενιές κομμουνιστών.

Η ήττα της γερμανικής επανάστασης και οι δολοφονίες των Λούξεμπουργκ και Λίμπκνεχτ αποτέλεσαν βαρύτατο πλήγμα για τη συνολική προοπτική μιας ευρωπαϊκής επανάστασης και ακύρωσαν επί πολλές δεκαετίες το όραμα της χειραφέτησης του ανθρώπου και της απελευθέρωσής του από την εκμετάλλευση και την καταπίεση. Πολύ περισσότερο, ως παρεπόμενο αυτής της ήττας, η επανάσταση επικράτησε τελικώς στη Ρωσία και στη συνέχεια ολοκληρώθηκε με την ίδρυση της ΕΣΣΔ, αλλά αναγκάστηκε να βαδίσει απομονωμένη και με τα εχθρικά πυρά στραμμένα συνεχώς προς τα πάνω της.

Αν ακόμη και σήμερα μας βασανίζουν ερωτήματα για το αν η επανάσταση σε κάποιο βαθμό ήταν πρόωρη και τι τελικά συνέβη και καθυστέρησε τόσο η δημιουργία του επαναστατικού κομμουνιστικού κόμματος το οποίο θα συνένωνε και θα καθοδηγούσε σε ανώτερο επίπεδο

την εργατική τάξη, εντούτοις οφείλουμε να έχουμε για πάντα φυλαγμένη μια γωνιά της σκέψης και της δράσης μας για την Κόκκινη Ρόζα. Όσο κι αν προσπάθησαν οι εχθροί της να εξαφανίσουν το σώμα αλλά και τα έργα της, δεν κατάφεραν τίποτα. Αντιθέτως, το αίμα της Ρόζας το οποίο χύθηκε για ένα τόσο μεγαλειώδες ιδανικό, είναι το λίπασμα που τρέφει –έστω και με βραδύτητα– όλα τα επαναστατικά λουλούδια που μέλλονται να πλημμυρίσουν τον κόσμο...

Πηγή: **ΠΡΙΝ**